

Švarcsystém napříč profesemi

Abstrakt

Hlavním cílem této rigorózní práce byla analýza současné situace na poli nelegální práce, a to s důrazem na jednotlivé konkrétní aspekty lidských aktivit, v rámci nichž se rozporuplný fenomén švarcsystému vyskytuje, přičemž v některých je dokonce státními institucemi nepřímo deklarován a tolerován, společně s nastíněním možných legislativních úprav de lege ferenda v rámci této problematiky, a to vše s komparací formujících se teoretických východisek s praktickou stránkou tohoto institutu, za využití judikatury českých soudů či Soudního dvora Evropské unie. Tato práce je společně s úvodem a závěrem členěna do šesti kapitol.

První kapitola se ve své první části věnuje historickému vývoji právní úpravy zákoníku práce a s ním spojených zákonů s důrazem na vybrané instituty pracovního práva. Následuje pasáž zabývající se vymezením pojmů jako nelegální a závislá práce či podnikání, přičemž závěr této kapitoly tvoří definiční snahy týkající se samotného švarcsystému. Druhá kapitola se zaměřuje na praktické projevy švarcsystému v rámci jednotlivých profesí, přičemž vybrané druhy takových činností jsou podrobeny hlubšímu rozboru. Třetí kapitola se blíže zabývá procesem kontroly na poli nelegální práce, když současně přibližuje postup kontrolních orgánů v konkrétní věci a podrobuje zkoumání práva a povinnosti jak osob kontrolujících, tak kontrolovaných. Čtvrtá kapitola sleduje právní úpravu týkající se sankcí udělovaných příslušnými správními orgány osobám, jež spáchali jeden z blíže specifikovaných přestupků na úseku zaměstnanosti a výkonu nelegální práce. Pátá kapitola se snaží o vymezení příslušných právních předpisů na mezinárodní úrovni a v rámci práva Evropské unie a současně o komparaci právních řádů České republiky a sousedních států. Závěrečná kapitola se pak zabývá dopady provozování švarcsystému v rámci vybraných právních odvětví, jako je pracovní, finanční a trestní právo či právo sociálního zabezpečení.

Klíčová slova: švarcsystém, závislá práce, nelegální práce